



สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่และครูพี่เลี้ยงที่มีต่อโครงการฝึกสอน เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามแจกให้ครูใหญ่จำนวน 53 คน และครูพี่เลี้ยงจำนวน 175 คน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องในโครงการจากโรงเรียนฝึกสอน 22 โรงเรียน แบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิดเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมบุคลากรเพื่อการฝึกสอน รูปแบบของการฝึกสอน การนิเทศการสอน การบริการการศึกษา การวัดผลและประเมินผลโครงการฝึกสอน ความรับผิดชอบของบุคลากรและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ควรปรับปรุง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2523 และได้รับคืนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2523 จำนวน 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของแบบสอบถามที่แจกไป แล้วนำข้อมูลที่ได้นี้มาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) และทดสอบค่า ที (T-Test)

สรุปผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้
 - 1.1 กลุ่มครูใหญ่ เป็นชายมากกว่าหญิง ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 43 ปี มีวุฒิระดับ ป.กศ. ขั้นสูง และปริญญาตรีเป็นจำนวนมาก มีอายุการทำงานในระหว่าง 6 - 15 ปี มากที่สุด และมีเวลาทำงานมากกว่า 16 ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่
 - 1.2 ครูพี่เลี้ยง จำนวนมากเป็นหญิง มีอายุระหว่าง 23-28 ปี มากที่สุด และมีเวลาทำงานมากกว่า 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่
2. เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านต่างๆ สรุปและเปรียบเทียบได้ดังนี้
 - 2.1 ด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อการฝึกสอน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มเห็นด้วยมากเกือบทุกเรื่อง คือ วิทยาลัยควรจัดสัมมนาอาจารย์นิเทศก่อนการนิเทศ อาจารย์นิเทศ

เป็นผู้สอนวิธีสอนมาก่อนทั้งควรมีประสบการณ์การสอนในวิทยาลัยครูไม่น้อยกว่า 3 ปี และทำการนิเทศเต็มเวลา วิทยาลัยครูจัดทำคู่มือการฝึกสอนให้นักศึกษา ให้นักศึกษาได้สังเกตการสอนขณะเรียนวิธีสอน อาจารย์นิเทศควรแนะนำให้นักศึกษารูจักแหล่งทรัพยากรท้องถิ่น นักศึกษาควรประชุมปรึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งระหว่างเรียน ควรมีความสะดวกในการเดินทางไปฝึกสอน วิทยาลัยครูจัดสัมมนาครูใหญ่และครูพี่เลี้ยงก่อนการนิเทศการสอน และระหว่างฝึกสอน และควรมีกิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพให้แก่ักศึกษาอยู่เสมอ และที่เห็นความมากที่สุดคือเรื่องการอบรมชี้แจงนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน และการเรียนวิชาวิธีสอนก่อนทำการฝึกสอน ส่วนเรื่องที่มีความเห็นปานกลางคือเรื่องจำนวนอาจารย์นิเทศต่อจำนวนนักศึกษาซึ่งมีจำนวน 1:20

ครูใหญ่ที่มีความเห็นว่ามีค่าจำเป็นสูงกว่าความเห็นของครูพี่เลี้ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับในเรื่องการแนะนำให้นักศึกษารูจักแหล่งทรัพยากรท้องถิ่น และการอบรมชี้แจงนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน

2.2 ด้านรูปแบบของการฝึกสอน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มเห็นความสำคัญในทุกเรื่องคือ โรงเรียนควรเป็นผู้แสดงความจำนงรับนักศึกษาไปฝึกสอน การตั้งหน่วยฝึกสอนควรอยู่ในคุุณยพินิจของคณะอาจารย์นิเทศ อาจารย์นิเทศควรแบ่งงานตามเส้นทางของหน่วยฝึกสอน หน่วยฝึกสอนควรร่วมมือกับอาจารย์นิเทศรับนิเทศขอรายงานนิเทศโดยตลอด หัวหน้าโครงการฝึกสอนควรมีโครงการและแผนงานที่แน่นอนโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย หน่วยฝึกสอนควรได้รับการติดต่อโดยทั่วถึงทุกเพิ่มเติมกัน และควรให้ความสะดวกด้านที่พักและความปลอดภัยแก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อสุดท้ายนี้ครูพี่เลี้ยงมีความเห็นความสำคัญต่างจากครูใหญ่ที่เห็นความสำคัญ

เรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ และการอำนวยความสะดวกด้านที่พักและความปลอดภัยแก่นักศึกษาในโรงเรียนที่ห่างไกล ครูพี่เลี้ยงเห็นว่ามีค่าจำเป็นมากกว่าความเห็นของครูใหญ่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

2.3 ด้านการนิเทศการสอน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาควรได้สังเกตการสอนก่อนฝึกสอน 1 สัปดาห์ อาจารย์นิเทศควรนิเทศการสอนเต็มละ 3 ครั้ง ต่อนักศึกษา 1 คน วิทยาลัยควรมีพาหนะเพียงพอในการนิเทศ อาจารย์นิเทศควรจัดสัมมนาหลังการนิเทศทุกครั้ง หัวหน้าโครงการฝึกสอนควรมีคณะ

กรรมการกลางประจำหน่วยฝึกสอนเพื่อช่วยชี้ขาดการให้คะแนน นักศึกษาควรมีการสัมมนา ก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกสอน อาจารย์นิเทศควรร่วมวางแผนการสอนกับนักศึกษา รวมประชุมปรึกษาหารือและประเมินผลงานของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นประจำ เรื่องที่ครูใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดคืออาจารย์นิเทศควรให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ก่อนฝึกสอน ซึ่งครูพี่เลี้ยงเห็นด้วยมากในเรื่องนี้

เรื่องที่บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มเห็นด้วยปานกลางคือเรื่องอาจารย์นิเทศควรเรียกประชุม นักศึกษาแต่ละหน่วยทุกสัปดาห์ และเห็นความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือนักศึกษาควรทราบล่วงหน้าก่อน การนิเทศของอาจารย์นิเทศ

เมื่อเปรียบเทียบเรื่องที่ครูใหญ่เห็นว่ามีความจำเป็นมากกว่าครูพี่เลี้ยงอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 คืออาจารย์นิเทศควรประชุมปรึกษาหารือ เพื่อแก้ปัญหาและประเมินผลงานอยู่เป็นประจำ

2.4 ด้านการบริหารการศึกษา บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นด้วยมากเกือบทุกเรื่อง คือ อาจารย์นิเทศควรร่วมพัฒนาหน่วยฝึกสอนกับนักศึกษา นักศึกษาควรทำงานร่วมกับทางโรงเรียนได้ วิทยาลัยควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้แก่หน่วยฝึกสอน

ประเด็นที่ว่าอาจารย์นิเทศควรช่วยจัดหาอุปกรณ์ให้แก่หน่วยฝึกสอน ครูใหญ่มีความเห็นด้วยปานกลาง ซึ่งครูพี่เลี้ยงเห็นด้วยมาก ความคิดเห็นทุกประเด็นมีความคล้ายคลึงกัน และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม

2.5 ด้านการวัดผลและการประเมินผลโครงการฝึกสอน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มเห็นด้วยมากในทุกเรื่อง คือการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแบบฟอร์มการวัดผล การจัดสร้าง-ปฏิทินการทำงานร่วมกับหน่วยฝึกสอนเกี่ยวกับการประเมินผล การประชุมปรึกษาหารือของผู้ประเมินผล และความสม่ำเสมอของการวัดผล การจัดให้มีทุกข้อ ไม่มีความความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 ด้านความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นด้วยมากเป็นส่วนใหญ่ คือ ความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศได้แก่การติดต่อประสานงานกับหน่วยฝึกสอนอย่างใกล้ชิด เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่บุคลากรทุกฝ่าย จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศให้แก่ครูพี่เลี้ยง แจกแบบฟอร์มในการวัดและประเมินผล และติดตามผลตามเวลาที่กำหนด

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยฝึกสอนคือ ควรจัดประชุมนิเทศนักศึกษาฝึกสอน ครูใหญ่ควรเป็นผู้ประสานงาน ส่งเสริมความก้าวหน้าของการฝึกสอนของนักศึกษา

เกี่ยวกับครูพี่เลี้ยง ควรให้นักศึกษาสังเกตการสอนที่โรงเรียนที่ครูพี่เลี้ยง ศึกษาคู่มือฝึกสอนของวิทยาลัยให้เข้าใจ รวมมือกับอาจารย์นิเทศให้ความช่วยเหลือแนะนำ นักศึกษาและชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง

นักศึกษาควรทำกิจกรรมของโรงเรียนได้ทุกชนิด มีการเตรียมแผนงานอย่างละเอียด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีทักษะในการจัดทำอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและวัยของผู้เรียน

เรื่องที่บุคคลากรทั้ง 2 กลุ่มเห็นควมมากที่สุด คือ ความพยายามปรับปรุงการสอนของนักศึกษา

ครูใหญ่มีความเห็นควมมากที่สุดอีก 3 เรื่องคือ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครูของนักศึกษา และควรที่ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้ครูทุกคนทราบถึงการมาฝึกสอนของนักศึกษา ซึ่งครูพี่เลี้ยงเห็นควมมากที่สุดทั้ง 3 เรื่อง

ครูพี่เลี้ยงมีความเห็นควมมากที่สุดอีกเรื่องหนึ่ง คือ การมีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา และครูใหญ่เห็นควมมากที่สุด

มีเพียงประเด็นเดียวที่ครูใหญ่และครูพี่เลี้ยงมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ครูพี่เลี้ยงเห็นควมสำคัญของการให้อาสาสมัครนักศึกษาสังเกตการสอน อันเป็นแบบฉบับที่ดีมากกว่าความเห็นของครูใหญ่

3. เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีดังนี้

3.1 ปัญหาแรงกดดันที่ควรปรับปรุงที่เกี่ยวกับนักศึกษา คือ ความประพฤติและการแต่งกาย การสอนกับหลักสูตรใหม่ ระเบียบวินัย ความพร้อม และความสามัคคี ความรับผิดชอบ การประชุมนิเทศก่อนฝึกสอน เกี่ยวกับรูปแบบของการฝึกสอน คือ การพบปะปรึกษาหารือของบุคลากร การมีสิทธิเพิ่มขึ้นของครูพี่เลี้ยง การจัดจำนวนนักศึกษาตามความต้องการของโรงเรียน การเพิ่มเวลาฝึกสอน เกี่ยวกับอาจารย์นิเทศ คือการมีประสบการณ์และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การประสานงานใกล้ชิดกับครูพี่เลี้ยง การให้การนิเทศอย่างถี่ถ้วนและสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการบริการการศึกษา คือการจัดหาอุปกรณ์ แนะนำวิธีใช้ การให้ความร่วมมือเป็นพิเศษในหน่วยฝึกสอนที่มีนักศึกษาฝึกสอนมาก

3.2 ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป คือ บุคลากรขาดความเข้าใจกัน ควรมีการเยี่ยมชม เยียนพบปะปรึกษาหารือกัน นักศึกษายังขาดการ เตรียมตัวทั้งด้านวิธีสอนและอุปกรณ์ ยังขาด ประสิทธิภาพในการทำงานเนื่องจากไม่ชอบสถานที่ อาจารย์นิเทศก์ควรมีประสบการณ์เพียงพอ ครูพี่เลี้ยงยังขาดความรู้และสมรรถภาพในการทำงาน

รูปแบบของการฝึกสอนควรเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม นักศึกษาควรอยู่รวมกัน ในบ้านพักครูเพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน และควรจัดเวลาฝึกสอนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

การนิเทศการสอน อาจารย์นิเทศก์ยังขาดความยุติธรรม ชัดแย้งกันเอง นิเทศไม่ สม่ำเสมอ และไม่เพียงพอ บุคลากรยังขาดความเข้าใจกัน ควรมีการแนะนำไม่ใช่จับผิด

การบริการการศึกษา ได้รับบริการน้อย นักศึกษาขาดอุปกรณ์การสอน ควรมีสุนัข บริการประจำหน่วยฝึกสอน

การวัดผลและประเมินผล บุคลากรทุกฝ่ายควรมีการพบปะทำความเข้าใจ เรื่องการวัดผล ครูพี่เลี้ยงควรมีสิทธิมากกว่าที่เป็นอยู่แล้ว และควรใช้เวลาวัดผลให้เพียงพอ

ความรับผิดชอบของบุคลากร ส่วนใหญ่ยังขาดความรับผิดชอบควรมีการพบปะชี้แจง วางแผนรวมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูใหญ่ และครูพี่เลี้ยง ในด้านต่างๆ ที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี ดังจะเปรียบเทียบและแสดงให้ เห็นในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ครูใหญ่มีความเห็นถึงความจำเป็นของการอบรมชี้แจงนักศึกษาก่อนทำการฝึกสอน และการแนะนำให้นักศึกษารูแหล่งทรัพยากรท้องถิ่นมากกว่าครูพี่เลี้ยง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ครูใหญ่มีหน้าที่และบทบาทในด้านการบริหารยอมรับระดับถึงความรู้และความเข้าใจในบทบาท- หน้าที่ของครูที่อื่นซึ่งมีในผู้บังคับบัญชาก่อนเข้าปฏิบัติงาน เพื่อสะดวกในการบริหารงานและ คัดปัญหาข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นได้โดยง่าย และการเข้าทำงานครูใหม่ยอมรับเป็นที่จะต้องรู้ สภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในที่ทำงานให้ถี่ถ้วนอันเป็นการสะดวกในการช่วยตัวเองในการปฏิบัติ

งานให้เหมาะสมและบรรจุจุดมุ่งหมาย ซึ่งตรงกับปัญหาที่ จรูญรัตน์ พุกกะมาน¹ จิตสมร ชุมอินทรจักร² จัต ฤทธิไธสง³ และอรทัย กนกนากุล⁴ พบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอน ขาดความคิดริเริ่มในการผลิตอุปกรณ์จากวัสดุในท้องถิ่น อรทัย เสนอแนะให้อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงกระตุ้นแนะนำนักศึกษา นอกจากนี้ จิน บุญญาภาพ⁵ ยังเสนอแนะให้มีศูนย์วัสดุอุปกรณ์ในสถานฝึกหัดครูอีกด้วย

2. บุคคลากรทั้ง 2 กลุ่ม เห็นด้วยที่สุดคือการเรียนวิธีสอนของนักศึกษาฝึกสอนก่อนทำการฝึกสอน เนื่องจากการเรียนวิชานี้เป็นการเตรียมตัวเพื่อนำหลักทฤษฎีและการปฏิบัติในฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปใช้ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง เพื่อเตรียมการประกอบอาชีพครูที่ดีในอนาคต คังงานวิจัยของสมศักดิ์ ปริบูรณ์⁶ ซึ่งพบว่านักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผล การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด อภิปราย เขาเสนอให้วิทยาลัยครูมีหน่วยงานเตรียมนักศึกษาฝึกสอน และแนวทางจัดระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

¹Charoontasana Bakhamana, "The Problems of Student Teachers in The Secondary Schools of Thailand as a Basis for Improvement of The Undergraduate Teacher Education Programs," 1960.

²จิตสมร ชุมอินทรจักร, "ปัญหาและความยุ่งยากที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่การศึกษา 2506," 2506.

³จัต ฤทธิไธสง, "การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการ-ศึกษาที่มีต่อการฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบท," 2508.

⁴อรทัย กนกนากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

⁵จิน บุญญาภาพ, "บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคใต้ของประเทศไทย," 2520.

⁶สมศักดิ์ ปริบูรณ์, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," 2522.

นอกจากนี้ อรทัย กนกนภากุล¹ ยังเสนอให้มีการยอมรับระยะสั้นก่อนฝึกสอน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอนก่อนออกทำการสอน

3. บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องจำนวนของอาจารย์นิเทศก์ต่อนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งอาจเป็นเพราะมีความเข้าใจในด้านการนิเทศการฝึกสอนของฝ่ายฝึกหัดครูน้อย จึงทำให้บุคคลส่วนใหญ่มองไม่เห็นปัญหาซึ่งที่จริงแล้ว จำนวนของอาจารย์นิเทศก์ที่ออกทำการนิเทศนักศึกษาควรจัดให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน เพื่อใ้ผลงานที่ถูกต้อง ยุติธรรม จะเห็นได้จากงานวิจัยของ อรทัย กนกนภากุล² ซึ่งพบว่า สักส่วนของอาจารย์นิเทศก์ไม่พอกับนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งยากต่อการปฏิบัติงานในสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ กูก³(Cooke) ได้เสนอให้มีจำนวนนักศึกษามาให้พอเหมาะกัอาจารย์นิเทศก์ และควรใ้กนิเทศนักศึกษาคนหนึ่งๆ อย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์สำหรับนักศึกษาฝึกสอนแบบเต็มวัน คร็อกเกอร์⁴(Crocker) เสนอว่าอาจารย์นิเทศก์ 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษาไม่เกิน 20 คน

4. ครูพี่เลี้ยงเห็นความสำคัญของการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ และการอำนวยความสะดวกที่พึกและความปลอดภัยของนักศึกษาต่างจากความเห็นของครูใหญ่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่ายอมเห็นความจำเป็นในการเป็นอยู่ของนักศึกษาและการปฏิบัติงานร่วมกับวิทยาลัยในการนิเทศ และแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา

¹อรทัย กนกนภากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

²เรื่องเดียวกัน

³Dan Hoy Cooke, "Quantitative Standards for the Implementation of Qualitative Standards in Student Teaching Program," 1960.

⁴Water Adams Crocker, "The College Supervisors of Student Teachers, K-12 in A Field Oriented Setting : A Developmental Study," 1972.

เพื่อให้งานในโครงการฝึกสอนดำเนินไปด้วยดี ดังที่ไพฑูริย์ วงศ์ประพันธ์¹ เสนอว่านโยบายการฝึกสอนของคณะกรรมการโครงการฝึกสอนควรให้สอดคล้องกับนโยบายการรับนิสิตของโรงเรียน และอรทัย กนกนากุล² ได้เสนอทำนองเดียวกันว่าคณะกรรมการโครงการฝึกสอนควรให้ความสำคัญต่อการวางแผนจัดเตรียมงานโดยเข้าร่วมประชุมและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ นอกจากนี้ สุคจิตต์ หนูนากดี³ สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ⁴ และโกเมน ชีรนเศรษฐ⁵ ยังเห็นปัญหาความปละอกภัยและความสะดวกในสถานที่พักของนักศึกษาฝึกสอน นอกจากนี้ สุคจิตต์⁶ สาลีทิพย์⁷ ฉันทลักษณ์ ศรีนิลหา⁸ และสุชมาลย์ ชูวิวัฒนาวานิชย์⁹ ยังได้เสนอว่าสถาบันฝึกหัดครูกับโรงเรียนฝึกสอนควรมีการวางแผนการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนฝึกสอน

¹ไพฑูริย์ วงศ์ประพันธ์, "การศึกษาโครงการฝึกสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของคณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2507," 2506.

²อรทัย กนกนากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

³สุคจิตต์ หนูนากดี, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชุมชนในจังหวัดพระนคร ธนบุรี," 2512.

⁴สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชุมชนของวิทยาลัยครูยะลา," 2515.

⁵โกเมน ชีรนเศรษฐ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชุมชนของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

⁶สุคจิตต์ หนูนากดี, เรื่องเดิม.

⁷สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ, เรื่องเดิม.

⁸ฉันทลักษณ์ ศรีนิลหา, "บทบาทของอาจารย์ช่วยฝึกสอนที่มีต่อการฝึกสอน," 2508.

⁹สุชมาลย์ ชูวิวัฒนาวานิชย์, "ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

5. ครูใหญ่ มีความเห็นทว่าอาจารย์นิเทศก์ควรประชุมปรึกษาหารือและประเมินผลงาน อยู่เป็นประจำ มีความจำเป็นอย่างยิ่งกว่าครูพี่เลี้ยง ซึ่งแสดงว่าครูใหญ่อาจมองเห็นการณ์ไกล ในการปฏิบัติงานให้อยู่ในระบบการบริหารที่ดี ซึ่งต้องมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงานตามแผน และประเมินผลงานอยู่เสมอ ดังที่ ไพฑูรย์ สุขศรีงาม¹ เสนอในงานวิจัยว่า ควรมีการอบรม วิธีการนิเทศให้แก่อจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงล่วงหน้า

6. ครูใหญ่ เห็นความมากที่สุดเรื่องอาจารย์นิเทศก์ควรให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาก่อนการ นิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูใหญ่มองเห็นความจำเป็นในการชี้แจงการปฏิบัติงานก่อนเริ่มทำ- งาน เนื่องจากผู้บริหารจะเป็นผู้ควบคุมดูแลผลงานของผู้ไ้ทั้งกับบัญชา โดยเฉพาะงานนิเทศ การสอน เป็นงานสำคัญในหน้าที่รับผิดชอบของครูใหญ่อยู่แล้ว และเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ นิเทศกด้วย

7. บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นอยู่ในชั้นปานกลางเรื่องอาจารย์นิเทศก์ควร เรียกประชุมนักศึกษาในแต่ละหน่วยทุกสัปดาห์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังไม่เห็นความสำคัญของ งานฝึกสอนทางวิทยาลัยที่เด่นชัด ซึ่งควรจะได้มีการเตรียมงานกันเป็นระยะๆ ติดต่อกันไปเพื่อ สะดวกในการปรับปรุงแก้ปัญหาตลอดการฝึกสอน บรรจบ วงศ์ยัง² พบปัญหาเรื่องนี้ และได้ เสนอแนะว่า อาจารย์นิเทศก์ควรจัดประชุมนักศึกษาประจำหน่วยทุกสัปดาห์

8. บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ใ้มีความเห็นคว้น้อยที่สุดในเรื่อง นักศึกษาควรทราบวง หน้าถึงการมานิเทศของอาจารย์นิเทศก์ คงจะเป็นเพราะมีความรู้ในด้านการนิเทศน้อยมากจึง มีความเห็นพ้องกันดังกล่าว ซึ่งตามหลักการนิเทศที่คิดแล้ว ฟรานเซท (Franseth) ได้เสนอแนะไว้ว่า การนิเทศการศึกษาที่ดีจะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้ม และสร้างควม-

¹ไพฑูรย์ สุขศรีงาม, "เอกสารผลงานวิจัย การประเมินผลการออกฝึกสอนทั่วภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม ปีการศึกษา 2519," (น.ป.ท., น.ป.ป.)

²บรรจบ วงศ์ยัง, "บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือของ ประเทศไทย," 2520.

เข้าใจอันดีต่อกันในการช่วยเหลือครูและจะต้องทำให้ครูรู้สึกว่าช่วยได้ เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์¹

9. ครูพี่เลี้ยงเห็นด้วยมาก แต่ครูใหญ่เห็นทวนปาลกลางในเรื่องอาจารย์นี้เทศก์ควรช่วยจัดหาอุปกรณ์ให้แก่นักเรียนฝึกสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูพี่เลี้ยงมีบทบาทในการสอนมากและใกล้ชิดกับนักศึกษาไคมองเห็นคุณค่าของอุปกรณ์การเป็นในการช่วยปรับปรุงวิธีสอนให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน ซึ่ง โกลแมน อีรินนเรศธร² อรรถชัย กนกนากุล³ และสาธิตพิชัย ศรีสุทธิ⁴ ได้พบปัญหาในเรื่องนี้ ก็นักศึกษาไม่สามารถปรับปรุงตนเอง โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์นี้เทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง สาธิตพิชัย พบว่าครูพี่เลี้ยงต้องการบริการด้านวัสดุทัศนศึกษา คือการให้ยืมอุปกรณ์ และอบรมเกี่ยวกับวิธีใช้และการผลิต

10. ครูพี่เลี้ยงเห็นความจำเป็นมากแตกต่างจากครูใหญ่ เรื่องครูพี่เลี้ยงควรให้นักศึกษาสังเกตการสอนอันเป็นแบบฉบับที่ดี อาจเป็นเพราะครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ทำหน้าที่แนะนำช่วยเหลือใกล้ชิดนักศึกษาโดยตรง จึงมองเห็นความสำคัญของการให้แบบอย่างการสอนที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน อันจะเป็นแนวทางปฏิบัติและปรับปรุงวิธีสอนของนักศึกษาให้ก้าวหน้าขึ้น

¹Jane Franseth, *Supervision as Leadership*, (New York : Row, Paterson and Company, 1961), p. 23-28.

²โกลแมน อีรินนเรศธร, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย," 2521.

³อรรถชัย กนกนากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นี้เทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

⁴สาธิตพิชัย ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครู," 2515.

อรรถัย กนกนภากุล¹ และพีฟเฟอร์ (Pfeiffer)² พบปัญหาเรื่องนี้ อรรถัยเสนอให้นักศึกษาสังเกตการสอนก่อนออกฝึกสอน พีฟเฟอร์ เสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาการทำงานระหว่างครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนว่าให้นักศึกษาฝึกสอนได้สังเกตการสอนของครูพี่เลี้ยงเทคนิคๆ นอกเหนือจากตนเองผู้เป็นครูพี่เลี้ยง

11. บุคคลากรทั้ง 2 กลุ่ม เห็นด้วยมากที่สุดเรื่องนักศึกษาควรพยายามปรับปรุงการสอนคงเป็นเพราะเห็นความสำคัญใหม่พบาตของครูพี่เลี้ยงในการใช้การศึกษานักเรียนอันจะเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอดวิชาความรู้อันเป็นงานหลักของตน ทั้งนี้ จรรยาทัศน์ พุกกะมาน³ สุกจิตต์ หนูนัทคี⁴ สุมนา ไกลังคะ⁵ และสาส์ทิพย์ ศรีสุทธิ⁶ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดวิสัยทัศน์ การปรับปรุงการสอนจึงมีความจำเป็นยิ่ง

¹อรรถัย กนกนภากุล, "ความคิดเห็นของผู้นบริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

²Robert Thomas Pfeiffer, "A Study of The Problems and Attitudes of Beginning Supervising Teachers in the Program of Full-time Student Teaching at Indiana University," Thesis Abstract, No. 5, School of Education, Indiana University, Bloomington : 1953.

³Charoontasana Bukhanana, "The Problems of Student Teachers in the Secondary Schools of Thailand as a Basis for Improvement of the Undergraduate Teacher Education Programs," 1960.

⁴สุจิตต์ หนูนัทคี, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทในจังหวัดสระนครชนบุรี," 2512

⁵สุมนา ไกลังคะ, "การฝึกหัดปัญหาการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์โครงการฝึกหัดครูชนบท," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) 2510.

⁶สาส์ทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา," 2515.

12. ครูใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด เรื่องการให้ครูทุกคนทราบถึงการมาฝึกสอนของนักศึกษา แต่ครูพี่เลี้ยงเห็นด้วยมาก ซึ่งมองเห็นความจำเป็นของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูใหญ่มีหน้าที่บริหารงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน จัดการบริหารงานด้านวิชาการ ศึกษาค้นคว้าความหมายระหว่างสมาชิกในโรงเรียน และหน่วยงานต่างๆ ครูใหญ่จึงเห็นความสำคัญเรื่องนี้นมากกว่าครูพี่เลี้ยง

13. ครูใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด เรื่องการมีบุคคลิกภาพที่เหมาะสม และการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครู ซึ่งครูพี่เลี้ยงเห็นด้วยมาก คงเป็นเพราะครูใหญ่มีฐานะ เป็นผู้บริหารจึงเน้นความสำคัญเรื่องนี้นมากกว่าครูพี่เลี้ยง เพื่อเป็นรากฐานการ เป็นครูที่ดีต่อไป

14. ครูพี่เลี้ยงเห็นว่านักศึกษาควรมีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ครูใหญ่เห็นด้วยมากรองลงมา คงเป็นเพราะครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ปฏิบัติงานรวมใกล้ชิดและงานสอนเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันสำคัญในหลักสูตร ซึ่งจะ เป็นแนวทางประกอบอาชีพที่ดี และมีผลสำเร็จในอนาคต ดังที่กล่าวแล้วในข้อ 2

ปัญหาเร่งด่วนที่ควรปรับปรุงที่บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มใหญ่ขอเสนอตามลำดับความสำคัญ

1. ด้านความประพฤติและการแต่งกายของนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก ซึ่งตรงกันข้ามกับปัญหาที่ อรรถัย กนกนภากุล¹ พยายามชี้แจงว่าไม่เป็นปัญหาเลยในคำนี้รวมทั้งกริยามารยาทด้วย

2. ด้านการบริการอุปกรณ์การสอน ฉันทลักษณ์ ศรีนิธิตา² และ สุกจิตต์ หนูนุกิตี³ ก็พบปัญหาเรื่องเดียวกัน คือโรงเรียนฝึกสอนต้องการอุปกรณ์จากนักศึกษาและสถาบันฝึกหัดครู

¹อรรถัย กนกนภากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

²ฉันทลักษณ์ ศรีนิธิตา, "บทบาทของอาจารย์ช่วยฝึกสอนที่มีต่อการฝึกสอน," 2508.

³สุกจิตต์ หนูนุกิตี, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูระบบทวิในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา," 2512.

3. วิธีสอนวันสวดคล้องกับหลักสูตรใหม่ จรรยาพันธ์¹ พุกกะพาน¹ จิตรสมร ชุมอินทรจักร² ประนอม เกษชัย³ อรทัย กนกนภากุล⁴ และจัต ฤทธิไธสง⁵ ได้พบปัญหาเรื่องเดียวกัน จัต ฤทธิไธสง⁵ ได้เสนอว่าควรจัดประชุมพิเศษเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการเรียน และหน้าที่ของนักศึกษาออกนอกสอน นอกจากนั้นผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในข้อ 2 ของการเปรียบเทียบความคิดเห็น

4. การประชุมพิเศษศึกษาก่อนฝึกสอน รวมถึงความสามัคคีของนักศึกษาในการทำงานร่วมกัน ดังได้กล่าวไว้ในข้อ 1 ตอนแรก นอกจากนี้ สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ⁶ ยังได้พบปัญหาความไม่รับผิดชอบของนักศึกษา เช่นเดียวกันด้วย

¹Charoontasana Bukhamana, "The Problems of Student Teachers in the Secondary Schools of Thailand as Basis for Improvement of the Undergraduate Teacher Education Programs," 1960.

²จิตรสมร ชุมอินทรจักร, "ปัญหาและความยุ่งยากที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2506," 2506.

³ประนอม เกษชัย, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

⁴อรทัย กนกนภากุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," 2522.

⁵จัต ฤทธิไธสง, "การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีต่อการฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูชุมชน," 2508.

⁶สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชุมชนของวิทยาลัยครูยะลา," 2515.

5. การประชุมบุคลากรทุกฝ่าย เรื่องนี้ตรงกับประเด็นที่ โโกเมน ชีรนรเศรษฐ์¹ สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ² และบรรจบ วงศ์ยัง³ เห็นควรให้จัดขึ้นเพื่อบกปัญหาความไม่เข้าใจกันในการทำงาน

6. การใช้การนิเทศที่ค่อนข้างนุ่มนวลประสมการลง ซึ่งโลกกล่าวถึงแล้วในข้อ 5, 6, 7 และ 8 ในตอนแรก

7. การประสานงานของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ปัญหานี้ตรงกับที่ โโกเมน ชีรนรเศรษฐ์⁴ ฉันทลักษณ์ ศรีนิลหา⁵ และสุคจิตต์ หนูนัทคี⁶ พบ

บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ใ้ไขข้อเสนอนี้

1. การเตรียมตัวนักศึกษาควรเน้นวิธีสอนและอุปกรณ์การสอน จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่านักศึกษามีปัญหาเรื่องนี้มาก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าทางวิทยาลัยควรจัดเตรียมงานฝึกสอนในระยะเริ่มตั้งแต่การสอนวิชาวิธีสอนใหม่ประสิทธิภาพก่อนที่นักศึกษาจะนำไปฝึกใช้

2. การเตรียมครูพี่เลี้ยงให้มีความรู้และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรได้ชี้แจงในโรงเรียนฝึกสอนเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการฝึกสอนที่แน่นอน เพื่อเป็นแนวทางเลือกครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้ทางวิทยาลัยก็ควรให้การอบรมปฏิบัติการแก่ครูพี่เลี้ยงในคาบการนิเทศและการแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอน

¹โกเมน ชีรนรเศรษฐ์, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย," 2521.

²สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา," 2515.

³บรรจบ วงศ์ยัง, "บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือของประเทศไทย," 2520.

⁴โกเมน ชีรนรเศรษฐ์, เรื่องเดิม

⁵ฉันทลักษณ์ ศรีนิลหา, "บทบาทของอาจารย์ช่วยฝึกสอนที่มีต่อการฝึกสอน," 2508.

⁶สุคจิตต์ หนูนัทคี, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา," 2512.

3. ควรจัดรูปแบบของการฝึกสอนตามความเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นว่าการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบจะจัดได้โดยการประเมินผลโครงการในแต่ละครั้ง โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย พร้อมทั้งพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงที่ประสบอยู่ ย่อมมีการยืดหยุ่นไปตามความเหมาะสม

4. การมีหลักการวัดผลและประเมินผลที่แน่นอนใช้ในความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยเห็นว่าควรได้มีการอบรมชี้แจงให้เข้าใจทั่วถึงก่อนทำการวัดผล โดยความร่วมมือของยูประเมินผลทุกฝ่าย และให้ตระหนักในความรับผิดชอบอันควรจะเที่ยงตรง ยุติธรรม เพื่อผลดีอันจะเกิดขึ้นแก่นักศึกษาฝึกสอนทัดเทียมกัน

5. อาจารย์นิเทศก์ควรมีวิธีการที่ดีและมีหลัก เก่งช้อย่างเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์ให้เข้าใจวิธีการนิเทศที่ดีและหลักปฏิบัติอันถูกต้อง เพื่อที่จะนำไปชี้แจงให้แก่ครูพี่เลี้ยง และบุคลากรอื่นๆ ให้เข้าใจและปฏิบัติอย่างเดียวกัน

6. การบริการการศึกษาควรจัดให้มากขึ้น เรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งและเป็นงานหลักสำคัญของกรมการฝึกหัดครูในการที่จะทำคนให้เป็นแหล่งศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์และให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปในเขตรับผิดชอบ อุปกรณ์ที่หนักเรียนจัดทำขึ้นควรได้มีการแลกเปลี่ยนกันใช้ระหว่างหน่วยฝึกสอน และให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมกันพัฒนาสร้างสิ่งเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์และมอบไว้แก่โรงเรียนฝึกสอนได้รับความรู้ในการผลิตและใช้อุปกรณ์ที่มีประโยชน์ในการสอนอีกด้วย

7. บุคลากรทุกฝ่ายควรได้รับความรู้และเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนต่อโครงการฝึกสอน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าทำได้โดยวิทยาลัยจัดประชุมสัมมนาชี้แจงให้ทราบบทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคลให้แน่ชัด ทั้งให้ทราบถึงคุณค่าของการฝึกสอนที่แท้จริง เพื่อขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยทั่วถึง และควรได้มีการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ตลอดจนร่วมกันประเมินผลงานเพื่อปรับปรุงในคราวต่อไปด้วย

ขอเสนอแนะ

1. หัวหน้าโครงการฝึกสอนควรจัดประชุมสัมมนาบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยชี้แจงให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบทุกภาคที่นักศึกษาออกฝึกสอน

2. ทางวิทยาลัยควรจัดให้มีการวัดผลประเมินผลโครงการฝึกสอนทุกปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ยังบกพร่องของโครงการให้ก้าวหน้าขึ้น

3. บุคลากรทุกคนในโครงการฝึกสอนควรร่วมมือปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี คือให้การช่วยเหลือทุกวิถีทาง ในการจะนำมาซึ่งการจัดตั้งฝึกสอนและ เพิ่มพูนสิ่งที่ก่อความสำเร็จดังงาม

4. อธิการวิทยาลัยควรได้ประชุมชี้แจงให้อาจารย์ทุกคนได้เห็นความสำคัญในการเตรียมตัวนักศึกษาที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรได้มีการสวนความรู้ในด้านวิธีสอน วิธีทำอุปกรณ์ จากทรัพยากรของท้องถิ่น เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิธีสอนตามปกติ

5. ทางฝ่ายบริการการศึกษา ควรมุ่งประมาณรายได้ในด้านการดำเนินงานฝึกสอน ซึ่งอาจเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ หนังสือ รวมทั้งการจัดสัมมนาต่าง ๆ

6. หัวหน้าโครงการฝึกสอนควรจัดให้มีการประชุมอภิปรายผลการฝึกสอน ตลอดจนปัญหางานนิเทศในแต่ละครั้ง และให้ความเป็นประชาธิปไตยในการเสนอแนะปัญหาต่างๆ อันควรแก้ไข โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพิจารณาอันจะช่วยให้งานมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ตามลำดับ

7. ก่อนส่งนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยควรได้มีการสำรวจโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกสอน สภาพแวดล้อม ตลอดจนชุมชนในพื้นที่นั้น เพื่อเป็นแนวทางชี้แจงในการประมณิเทศนักศึกษา อันจะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานร่วมกับทางโรงเรียนและชุมชนในดินนั้น

8. ทางวิทยาลัยควรจัดสอนวิชาชีง่ายๆ สำหรับให้นักศึกษาได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยฝึกสอน

9. วิทยาลัยควรเปิดบริการห้องสมุดให้ความรู้แก่ทางโรงเรียนฝึกสอน อันเป็นการช่วยเหลือด้านวิชาการเพิ่มเติมเพื่อช่วยการสอนให้มีความก้าวหน้า

10. วิทยาลัยควรให้ความรู้แก่นักศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชน และให้ทดลองฝึกปฏิบัติก่อนออกทำการฝึกสอน เพื่อให้ได้เกิดความเคยชินและสะดวกในการเข้าร่วมทำงานในหน่วยฝึกสอน ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรได้มีการวิจัยปัญหาการฝึกสอนด้านต่างๆ อย่างละเอียดโดยเฉพาะของวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงโดยตรง
2. ควรได้มีการวิจัยความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่าย อันได้แก่ ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา โดยออกแบบสอบถามไว้ก่อนทุก 4 ปี เพื่อจะได้แนวทางจัดโครงการในปีประสทธิภาพยิ่งขึ้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย